

APSTIPRINĀTS
Banku augstskolas
Padomes 21.12.2023. sēdē,
protokols Nr. 18

IEKŠĒJĀS KONTROLES POLITIKA BANKU AUGSTSKOLĀ Rīgā

*Izdots saskaņā ar Augstskolu likuma 14¹. panta pirmo daļu,
14². panta pirmās daļas 7. punktu*

2023. gada 21. decembrī

Nr.1.5-2/53

I. Vispārīgā informācija

1. Iekšējās kontroles politika izstrādāta saskaņā ar Banku augstskolas attīstības stratēģiju 2024.-2025.gadam.

2. Iekšējās kontroles politikas uzdevums ir aprakstīt Banku augstskolā (turpmāk – augstskola) iekšējās kontroles sistēmas mērķi, vienotos pamatprincipus iekšējās kontroles sistēmas veidošanā, iekšējās kontroles sistēmas elementus un tās uzdevumus, kā arī nosaka pārvaldības sistēmas dalībnieku pienākumus un atbildību iekšējā kontrolē.

3. Iekšējās kontroles mērķis ir nodrošināt augstskolas darba procesu efektivitāti, tās sniegtās informācijas ticamību, ilgtspējīgu un Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem atbilstošu augstskolas darbību.

4. Iekšējās kontroles sistēma augstskolā ir nepārtraukti pilnveidots un ciklisks process, tās sistēmas izveidošana un pilnveidošana ir augstskolas Padomes un vadības uzdevums, tās pilnveidē un uzturēšanā ir iesaistīti augstskolas darbinieki, godprātīgi pildot savus amata pienākumus.

II. Iekšējās kontroles sistēma augstskolā

5. Iekšējās kontroles sistēma augstskolā ir risku vadības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopums, kuru uzdevums ir nodrošināt augstskolas mērķu sasniegšanu, efektīvu darbību, aktīvu aizsardzību, pārskatu ticamību, darbības atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

6. Iekšējā kontrole ir augstskolas vadības īstenotā politika un procedūras, kas ir ieviestas visos pārvaldes līmeņos, lai nodrošinātu ekonomisku un efektīvu vidi iestādes darbības mērķu sasniegšanai.

7. Augstskolas iekšējās kontroles sistēma balstīta uz COSO standarta pamatprincipiem, kā arī uz Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām.

8. Iekšējās kontroles sistēma augstskolā sastāv no šādiem savstarpēji saistītiem elementiem:

8.1. darbības plānošanas, kas ietverta šādos dokumentos:

8.1.1. augstskolas attīstības stratēģijā;

8.1.2. definētajās politikās augstskolas darbības galvenajās jomās;

8.1.3. augstskolas budžetā;

8.1.4. citos plānošanas dokumentos;

8.2. kontroles vides uzturēšanas, kas nodrošina disciplīnu un struktūru, kā arī labu mikroklimatu augstskolā un labas pārvaldības principu ievērošanu. Kontroles vide tiek īstenota saskaņā ar šādiem principiem:

8.2.1. augstskolas organizatoriskā struktūra tiek veidota tā, lai sekmētu mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi, nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanas procesu, atbildības deleģējumu un skaidru izpildes pārskatu sniegšanas procesu par darbības rezultātu izpildi;

8.2.2. augstskolas struktūrvienību nolikumi nosaka struktūrvienību uzdevumus, uzbūvi un darba organizāciju;

8.2.3. detalizēta pienākumu un atbildības sadale tiek noteikta augstskolas darbinieku amatu aprakstos;

8.2.4. personāla politika nosaka personāla vadības principus, ietverot personāla plānošanas jautājumus, nodrošināt augstskolai lojālu, motivētu un uz augstskolas attīstības stratēģijā noteikto rezultātu vērstu darbinieku noturēšanu, piesaisti un profesionālo mērķu sasniegšanu, attīstot prasmes, novērtējot darba sasniegumus un veicinot izaugsmes iespējas;

8.2.5. personāla atalgojuma politika nodrošina augstskolas personālam taisnīgu, motivējošu un nozarē konkurētspējīgu atalgojumu.

8.2.6. augstskolas iekšējos normatīvajos aktos tiek noteiktas prasības attiecībā uz darba laika organizāciju, darba samaksu, atvaļinājumu piešķiršanas kārtību, darba aizsardzības pasākumiem, darbinieku uzvedības un citiem uz darba kārtību attiecināmiem noteikumiem;

8.2.7. augstskolas vadības un darbinieku uzvedību un rīcību lēmumu pieņemšanā nosaka augstskolas Ētikas kodekss un citi normatīvie akti par akadēmisko godīgumu, interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumiem;

8.3. risku noteikšanu, analīzi un novērtēšanu, ievērojot šādus principus:

8.3.1. augstskola regulāri apzina iespējamus riskus - stratēģiskos, operacionālos, finanšu un atbilstības riskus - un nepārtraukti pilnveido risku vadības un uzraudzības procesu;

8.3.2. regulāri tiek veikta risku identificēšana, izvērtēšana, reaģēšana uz riskiem un pastāvīgi īstenota risku vadības procesa uzraudzība;

8.3.3. augstskolā tiek ievērota risku pārvaldības politika, kas veido risku kontroles vides pamatus, veicinot augstskolas darbības pārraudzību un lēmumu pieņemšanu attiecībā uz noteikto augstskolas mērķu sasniegšanu un stratēģijas realizēšanu;

8.3.4. risku novērtēšanas process tiek integrēts visos augstskolas pārvaldības procesos;

8.4. kontroles pasākumu īstenošanu, ievērojot šādus principus:

8.4.1. augstskola ievieš tādus kontroles pasākumus, kuri visos organizatoriskajos līmeņos un funkcijās nodrošina uzdevumu un vadības rīkojumu izpildi un atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;

8.4.2. augstskolas iekšējos normatīvajos aktos ir noteiktas konkrētas atbildīgās personas par kontroļu īstenošanu, tiek veikta ikgadēja augstskolas personāla attīstības pārrunu veikšana un novērtēšana. Augstskola regulāri sniedz pārskatus par savu darbību;

8.4.3. augstskola izveido procesu vadības un mērījumu sistēmu, lai atbilstoši augstskolas mērķiem padarītu procesus efektīvus. Ar procesu vadību saistītā dokumentācija (procedūras,

instrukcijas un citi organizatoriski dokumenti) tiek izvietota augstskolas informācijas sistēmā un mājaslapā;

8.4.4. augstskola ir ieviesusi tādas iekšējās procedūras, kas paredz tiesību deleģēšanu, lēmumu saskaņošanu un apstiprināšanu, kontrolētu piekļuvi resursiem un dokumentiem;

8.4.5. augstskola nodrošina piekļuves kontroli informācijas sistēmām;

8.4.6. augstskolā tiek nodrošināta materiālo un finanšu resursu efektīva un lietderīga izmantošana un aizsardzība. Ir izstrādātas un ieviestas procedūras, kas nodrošina augstskolas finanšu pārvaldību;

8.4.7. augstskola ir izstrādājusi un ievēro politikas, kas ir kontroles vides pamats.

8.5. informācijas un saziņas nodrošināšanas, ietverot šādus principus:

8.5.1. efektīva saziņa notiek visos augstskolas līmeņos, kā arī ar visām iesaistītajām un ieinteresētajām pusēm;

8.5.2. augstskola nodrošina ticamu, atbilstošu, savlaicīgu, aktuālu, precīzu, dokumentētu un pieejamu informāciju;

8.5.3. augstskolas vadība regulāri informē darbiniekus gan par ilgtermiņa, gan īstermiņa plāniem un rezultātiem, citiem būtiskiem pārvaldības jautājumiem;

8.5.4. iekšējās informācijas aprites un saziņas sistēma nodrošina, ka augstskolas darbinieki ir informēti par augstskolas sasniedzamajiem mērķiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem;

8.5.5. augstskolā tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Darba grupās deleģē pārstāvjus ar dažādām prasmēm un kompetencēm, lai nodrošinātu viedokļu un zināšanu apmaiņu, kā arī sekmētu darbinieku iesaisti lēmumu pieņemšanā;

8.6. uzraudzības, ievērojot šādus principus:

8.6.1. nepārtraukta uzraudzība un pilnveide ir ietverta visos augstskolas pamatdarbības un atbalsta darbību procesos, informācijas sistēmās iestrādātos uzraudzības elementos;

8.6.2. augstskolas darbības finanšu revīziju veic ārējais revidents, kas gada pārskata atzinumā sniedz viedokli par augstskolas darbību;

8.6.3. augstskola veic savu darbību atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Lai nodrošinātu atbilstību, regulāri tiek pārskatīti augstskolas iekšējie normatīvie akti, struktūrvienību nolikumi un to atbilstība ārējam tiesiskajam regulējumam. Tiek veikta regulāra augstskolas darbības izvērtēšana par tās darbības atbilstību tiesiskajam regulējumam.

9. Iekšējās kontroles sistēmas augstskolā darbības pamatprasības ir:

9.1. efektīva un lietderīga augstskolas darbība atbilstoši tās kompetencei, izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem;

9.2. augstskolas darbība sabiedrības interesēs, nodrošinot labu pārvaldību;

9.3. augstskolas darbība atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei;

9.4. iespējamo korupcijas un interešu konflikta izveidošanās risku novēršana;

9.5. mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas, neefektīvas un nelietderīgas izmantošanas novēršana;

9.6. pieļauto kļūdu savlaicīga identificēšana un novēršana un nepieciešamo uzlabojumu veikšana;

9.7. savlaicīgas ticamas finanšu vai vadības informācijas iegūšana un aizsardzība pret informācijas neatļautu izpaušanu.

10. Iekšējās kontroles sistēmas augstskolā uzdevumi ir:

10.1. iekšējās kontroles mehānismu pilnveidošana, kuru mērķis ir efektīva augstskolas darbība, samazinot augstskolas darbības riskus;

10.2. uzticamas informācijas veidošana par iekšējās kontroles sistēmas darbību lēmumu pieņemšanai;

- 10.3. risku identificēšana, analīze un novērtēšana, šo risku efektīva pārvaldīšana;
- 10.4. optimālas augstskolas organizatoriskās struktūras nodrošināšana;
- 10.5. augstskolas resursu, īpašumā, valdījumā un lietojumā esošās mantas efektīvas pārvaldīšanas nodrošināšana;
- 10.6. uz objektīvas un ticamas informācijas balstītu lēmumu pieņemšanas augstskolā nodrošināšana;
- 10.7. kontroles pasākumu īstenošana, kuru mērķis ir mazināt riskus, ka augstskolas darbinieki ir iesaisti koruptīvās darbībās;
- 10.8. interešu konflikta situāciju izvērtēšana, konstatēšana un novēršana;
- 10.9. akadēmiskā godīguma principu augstskolā ievērošanas nodrošināšana;
- 10.10. ticamas informācijas par augstskolas darbību nodrošināšana;
- 10.11. augstskolas atbilstības Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem nodrošināšana.

11. Iekšējās kontroles sistēmas darbību un tās pilnveidi nodrošina augstskolas rektors. Rektors vismaz reizi gadā informē Padomi par iekšējās kontroles pasākumu īstenošanu augstskolā.

12. Augstskolas Padome uzrauga augstskolas iekšējās kontroles sistēmas pilnveidi un efektīvu darbību. Padome pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi gadā pārskata politiku un vajadzības gadījumā iniciē attiecīgu izmaiņu veikšanu.

13. Augstskola nodrošina augstskolas darbinieku iepazīstināšanu ar politiku augstskolā noteiktajā kārtībā. Politika ir pieejama augstskolas mājaslapā.

14. Atzīt par spēku zaudējušu Banku augstskolas Padomes 2023.gada 24.februāra noteikumus Nr.1.5-2/19 "Iekšējās kontroles politika Banku augstskolā".

Padomes priekšsēdētājs

M. Bičevskis